

Zápis řádného jednání Výkonného výboru ČAS, které se konalo 21. ledna 2022 online

Přítomni za VV: Radek Dřevěný, Soňa Ehlerová, Petr Heinzl, Lumír Honzík, Kateřina Hoňková, Iveta Lamberská, Miloš Podařil, Vladislav Slezák, Petr Sobotka, Lenka Soumarová, Pavel Suchan. Revizoři: Martin Černický, Jan Kožuško, Eva Marková. Hosté: Pavel Váňa (bod 14).

1. Astropis

VV řešil neutěšenou situaci s časopisem Astropis, který v roce 2021 vyšel jen třikrát. ČAS časopis poskytuje zdarma svým členům jako členskou výhodu a přílohou jsou Kosmické rozhledy. Z důvodu zpoždění ve vydávání také dosud nebyly členům rozeslány průkazky na rok 2022. Opoždění Astropisu se za poslední dva roky značně zvýšilo. VV diskutoval možnost vydávat Kosmické rozhledy vlastními silami (VV děkuje velmi Aleši Majerovi za nabídku členský věstník sázet), případně oslovit ke spolupráci jiný astronomický časopis. VV urychleně svolá schůzku se zástupci Astropisu.

2. Ceny ČAS

Na návrh komise VV schválil laureáta Kvízovy ceny pro rok 2022. VV diskutoval návrhy Podařila na změnu statutů cen Littera Astronomica a Kvízovy ceny. Z důvodu pandemie nemoci COVID-19 nemohla být pronesena Kopalova přednáška za rok 2020, ani předány Nušlovy ceny za roky 2020 a 2021. VV najde náhradní termíny, až se zlepší situace.

3. Věznění medailisté mezinárodních astronomických olympiád

VV ČAS získal informace od organizace Amnesty International, že jsou v Íránu: „*studenti iránské technické univerzity od dubna 2020 svévolně a bez soudu zadržováni a hrozí jim, že budou v hrubě nespravedlivém procesu na základě falešných obvinění odsouzeni k trestu smrti.*“. Amnesty International se snaží studenty podpořit peticí <https://www.amnesty.cz/pripad/iran-studenti-younesi-moradi>. Suchan kontaktoval českého velvyslance v Íránu a ten ubezpečil, že probíhá mezinárodní snaha o spravedlivé vyřešení situace, kterou za českou stranu podpořila například Akademie věd.

4. Publikace ke 100 letům ČAS

Ediční kruh za výrazného přispění Petra Bartoše a Štěpána Kováře, navrhl obsah knihy, která má vyjít v nakladatelství Academia. Publikace dostala pracovní název „*Česká astronomická společnost: první století*“. Kniha by měla mít rozsah přibližně 350 normostran textu a obsahovat stovky fotografií a jiných dokumentů. Je dokončeno skenování archivu ČAS, který poslouží jako zdroj informací o historii ČAS. VV děkuje za přípravu publikace.

5. Rezoluce sjezdu

Záříjový sjezd ČAS přijal tuto rezoluci: „*Česká astronomická společnost důrazně upozorňuje na skutečnost, že nekontrolovaný nástup satelitních megakonstelací negativně zasahuje do práv ostatních uživatelů kosmického prostoru. Jedná se zejména o narušení astronomických měření, finanční ztráty, znehodnocení kulturního dědictví a riziko vzniku kosmického smetí. Vyzýváme vládu České republiky, aby v mezinárodním měřítku prosadila odpovídající novelizaci kosmického práva.*“

VV ČAS čekal na výsledky voleb do poslanecké sněmovny a ustavení nové vlády. V lednu byla rezoluce odeslána na Úřad vlády premiérovi Petru Fialovi i ministryni pro vědu, výzkum a inovace Heleně Langšádlové a na Ministerstvo zahraničních věcí. Dopis byl zároveň přeložen do angličtiny a zaslán do IAU a EAS.

6. Setkání složek

VV připravuje obnovené setkání složek, které bylo plánováno do Ostravy a zrušeno kvůli pandemii týden před zahájením v březnu 2020. Jde o třídenní akci, která bude v pátek věnována prezentaci prací doktorských studentů astronomie, v sobotu a neděli pak připomenutí 100 let členství Československa v IAU a prezentaci činnosti ČAS. Na setkání by mohla být předána některá z cen ČAS. Organizátoři národního koordinátora přijdou debatovat o celorepublikové akci Noc vědců a předpokládá se také zvýšená účast slovenských kolegů v návaznosti na podepsané memorandum se SAS. Setkání složek se uskuteční 10. až 12. 6. 2022 v Planetáriu Ostrava.

7. Keplerovo muzeum

Muzeum, u jehož zrodu stála ČAS, bylo otevřeno v letech 2009 – 2017 v ulici Karlova 4 v Praze. K 31. 12. 2017 došlo k uzavření muzea. Expozice byla přestěhována v průběhu roku 2018 do Národního technického muzea.

Česká astronomická společnost

Sekretariát ČAS, Astronomický ústav AV ČR, Fričova 298, 251 65 Ondřejov
<http://www.astro.cz>, cas@astro.cz

Tam bohužel nebyly vyhovující prostory. Expozice se nyní připravuje pro veřejnost v prostorách Planetária Praha a měla by být přístupná v druhé polovině roku 2022.

8. Hospodaření ČAS a dotace RVS

VV rozhodl o finanční odměně pro Martina Maška za správu facebookového profilu ČAS za rok 2021 ve výši 9500 Kč. Dřevěný a Lamberská prezentovali přehled hospodaření ČAS za rok 2021. Především díky neuskutečněným akcím hospodařila centrála ČAS k 31. 12. 2021 s přebytkem 136 000 Kč. VV diskutoval o rozpočtu na rok 2022. Rozhodl o zavedení pravidelné odměny za správu facebookového profilu, za práci hospodáře a navýšení odměny tajemníkovi. Vše závisí na udržitelnosti rozpočtu v příštích letech, dořeší Dřevěný a Lamberská.

9. Dotace RVS

RVS odsouhlasila na rok 2022 ČAS dotaci v rekordní výši 555 000 Kč. Formální žádost musí ČAS podat do 31. 1. 2022. V sekretariátu RVS skončily dlouholeté administrativní pracovnice Dana Kalistová a Ivana Svobodová. VV děkuje za mnohaletou skvělou spolupráci. Volební období Výkonného výboru RVS a předsedy RVS skončí dne 31. srpna 2022. Volby se uskuteční na Plenárním zasedání RVS dne 27. dubna 2022. VV rozhodl, že při volbě předsedy RVS podpoří kandidaturu současného předsedy doc. Lubomíra Hroudý.

10. Dotace složkám ČAS

VV diskutoval návrh rozpočtu složkám, který připravil Honzík. Jihočeská pobočka nepodala žádost o pravidelnou roční dotaci na svou činnost, deklarovala ale zájem o dotaci v rámci „projektů složek“. Honzík přerozdělí její dotaci dalším složkám. VV rozhodl o navýšení celkové dotace složkám pro rok 2022 na 260 000 Kč, z čehož je 50 000 Kč na projekty složek. VV rozhodl, že výdaje v rámci projektů složek musí splňovat pravidla státní dotace. V takovém případě nebude VV požadovat doložit 30 % vlastních nákladů.

11. Výroční zprávy 2020 a 2021

Ve výroční zprávě za rok 2020 stále ještě chybí zpráva o činnosti Skupiny pro historii astronomie a nebyla tedy zveřejněna. VV rozhodl, že zpráva bude v každém případě zveřejněna do konce února i bez této chybějící části. Probíhá sestavování výroční zprávy za rok 2021, polovina složek již texty zaslala. Elektronický formulář výroční zprávy, který požaduje RVS, byl řádně vyplněn ke 14. lednu. Sobotka informoval, že ve formuláři měla ČAS úctyhodných 520 záznamů. VV děkuje všem složkám za aktivity, které úspěšně proběhly navzdory náročnému „covidovém“ roku.

12. Členské průkazy

Z důvodu zpoždění Astropisu nemají členové ČAS průkazy na rok 2022. VV rozhodl, že pokud Astropis nevyjde do 15. února, rozešle průkazy na své náklady. Do příštích let se VV zavazuje, že zajistí rozeslání průkazů vždy před koncem roku. VV diskutoval o elektronické podobě čl. průkazu, kterým by se mohli členové prokazovat např. v mobilních telefonech. Honzík provede revizi členských výhod zveřejněných na <https://www.astro.cz/spolecnost/stante-se-clenem/vyhody.html>.

13. Mezinárodní projekty

AstroGPS je polský projekt (viz předešlé zápisy), který má za cíl vyvinout aplikaci pro sdílení astronomických akcí. ČAS je zapojena, aby se zobrazovaly akce na našem území. Ehlerová informovala, že projekt má z technických důvodů zpoždění, ale pokračuje. Ze zdravotních důvodů rezignoval český editor, hledá se nový. Dohromady s polskou, slovenskou a maďarskou astronomickou společností bude ČAS podávat grant do visegrádského fondu. Iniciátorem jsou astronomové z Polska, hlavním výstupem by měl být astronomický průvodce po čtyřech zemích Visegrádu.

14. Licence

Váňa informoval, že APO používá již delší dobu G-Suite, který umožňuje vytvořit vlastní emailovou doménu neco@astronomie.cz, kterou APO poskytuje svým členům, je na ni navázána expedice a další věci. Google tuto službu chce zpoplatnit přechodem ke službě Google Workspace (<https://workspace.google.com/intl/cs/>). Google nabízí Workspace pro neziskovky zdarma, avšak je potřeba se registrovat u TechSoup (<https://www.techsoup.cz/>), což je subjekt zajišťující slevy a dary z IT oboru pro neziskovky. VV pověřil Váňu touto registrací, která by mohla být výhodná pro další složky ČAS i ČAS jako celek.

15. Přijetí nových členů

VV ČAS přijal nové členy: Matěj Almáši (Pobočka Brno), Miroslav Bartko (Astronomická společnost Chomutov), Petr Beníček (Pražská pobočka), Jaroslav Bolek (Krušnohorská astronomická společnost), Karel

Česká astronomická společnost

Sekretariát ČAS, Astronomický ústav AV ČR, Fričova 298, 251 65 Ondřejov
<http://www.astro.cz>, cas@astro.cz

Franěk (Východočeská pobočka), Jiří Harrandt (Krušnohorská astronomická společnost), Tomáš Heintl (Pražská pobočka), Geert Hoogeveen (Sekce proměnných hvězd a exoplanet), Petr Hroza (Pobočka Brno), Jolana Jeriová (Amatérská prohlídka oblohy), Jan Konášek (Kosmologická sekce), Lucie Kopecká (Astronautická sekce), Artem Koval (Sluneční sekce), Zuzana Kubínová (Pražská pobočka), Eliška Mikysková (Amatérská prohlídka oblohy), Thomas Petit (Sekce proměnných hvězd a exoplanet), Michaela Piačková (Sekce proměnných hvězd a exoplanet), Karel Pospíšil (Sekce proměnných hvězd a exoplanet), Veronika Růžičková (Západočeská pobočka), Gabriel Szász (Sekce proměnných hvězd a exoplanet), Roman Škubal (Západočeská pobočka), Jakub Šoma (Astronomická společnost Chomutov), Igor Uherčík (Ostravská pobočka), Václav Vavryčuk (Kosmologická sekce), Štefan Zverec (Amatérská prohlídka oblohy).

Termín příští schůze VV ČAS bude upřesněn později.

Zapsal Sobotka, zápis schválil VV elektronickým hlasováním.